

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

“РЎЙХАТГА ОЛИНДИ”

№ ВМ – 343 – 5А340801 – 2.01

“1” ИЮЛЬ 2003 й.

“ТАСДИҚЛАНДИ”
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги

“8” ИЮЛЬ 2003 й.

**МАҲАЛЛИЙ СОЛИҚЛАР ВА ЙИҒИМЛАРИ
фанидан
ДАСТУР**

**Олий таълимнинг 340000 –“Бизнес ва бошқарув” таълим
соҳасидаги 5А340801 – “солиқлари ва солиққа тортиш”
магистратура мутахассислиги учун**

Ташкент - 2003

Тузувчилар: Ф.О.Бозоров

Тақризчилар: и.ф.н. А.Камолов

и.ф.н., доц. М. Алимардонов

Дастур Ўзбекистон Республикаси Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлигининг тасдиқланган ўқув режасига биноан ишлаб чиқилган ва иқтисодий университет, институт, факултетларнинг “Молия ва кредит” мутахассисликларига тавсия қилинади. Мазкур дастур мазмуни солиқ тизидида маҳаллий солиқлар ва йиғимларини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартиби ҳамда уларни ундириш услубиётини такомиллаштириш масалаларидан ташкил топган.

Программа разработана в соответствии с учебным планом утвержденным Министерством Высшего и Среднего специального образования Республики Узбекистан и рекомендуемая экономическим университетам, институтам и факультетам по специальности «Финансы и кредит». Структура данной программы состоит из порядка расчета и уплаты бюджет местных налогов и сборов налоговой системы а также совершенствования методологии налогообложения в целом.

This program produced through Ministry of high and Secondary Education of Republic of Uzbekistan's approved teaching plan and recommended for "Finance and credit" specialty of economic university, institute and faculties. The structure of givenned program consists of order of calculation and payment a budget of local taxes and collections of tax system as well as improvements of methodology of taxation in purposes.

Дастур Тошкент Молия институти Илмий Кенгашида муҳокама қилинган ва нашрга тавсия етилган (25 апрел 2003 йил 9-сонли баённома)

Дастур Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий ўқув юртлариаро илмий-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаш мажлисида муҳокама қилинган ҳамда нашрга тавсия етилган (2003 йил 1 июл 37-сонли мажлис баёни).

1. СЎЗ БОШИ

Мақсад ва вазифалар

Ҳар қандай мустақил давлатнинг бюджет даромадлари бозор иқтисодиёти шароитида солиқлар ва йиғимлардан бунёдга келишини биламиз. Шунингдек, маҳаллий ҳокимият бюджетлари ҳам ўз манбаларга ега. Булар маҳаллий солиқлар ва йиғимлардан иборатдир. Бўлажак магистрларга маҳаллий солиқлар ва йиғимлар фанини ўқитишнинг асосий мақсади ва вазифалари қўйидагилардан иборат:

- маҳаллий солиқлар ва марказий идоравий ташкилотлар ўртасидага даромадларни тақсимланишининг асосий омилларини (факторларни) таснифлашни ўрганиш;
- маҳаллий идоралар молиявий манбалари ҳақидаги мавжуд тушунчаларнинг муаммоли томонларини назарий жиҳатдан асослаш орқали ҳал етиш кўникмаларини ҳосил қилиш;
- маҳаллий идора тузилишлари ва солиқ ҳамда йиғим турлари ўртасидаги боғлиқликни таҳлил ега билиш.

“Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар” фани билимига қўйиладиган асосий талаб мамлакатимиз ривожига ҳисса қўша оладиган даражадаги маънавий ахлоқий жиҳати билан бирга бакалаврият даражасида бериладиган билимларини мукамал егаллаган бўлишларидир. Шу маънода “Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар” фанини ўзлаштираётган магистрантлар давлатимиз иқтисодиёти, сиёсати ва ижтимоий ҳаётидаги мавжуд йўналишлари ҳамда уларнинг солиқ сиёсати билан бўладиган алоқалари тўғрисида кенг тушунчага ега бўлишлари лозим.

Шунингдек, солиқларнинг моҳияти, аҳамияти, тузилиши асослари ва механизми ҳақида етарли билимларга ега бўлишлари лозим.

“Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар” фанининг юқоридаги фанлар билан алоқаси республиканинг иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш ва маҳаллий бюджет даромадларини шакллантиришидаги ролини еътиборга олиб, юқорида санаб ўтилган фанлар билан асосий алоқасининг мазмуни ҳам иқтисодий манфаатларининг қандай вазиятда мамлакат ижтимоий-иқтисодий ҳаётидаги ҳолати ижобий бўлишидан келиб чиқади.

Ушбу фанни ўқитишдаги янги технологиялар - замонавий илмий алоқа турларидан бири бўлган Интернет тизимига боғлаб, хорижий давлатлардаги солиқ тизими ва сиёсати бўйича олиб бораётган назарий ва амалий янгиликлар билан танишиш билан бирга соҳага оид муаммоли масалалардан ҳам хабардор бўлиш ҳамда магистратура талабаларига шу тартибда иш олиб боришнинг афзалликларини ўрганиш, “Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар” бўйича фаолиятнинг долзарб муаммоларига бағишланган амалий иш ўйинларини ташкил етишнинг реал ҳаётдаги ҳолатларга яқинлаштирилган кўринишларидан фойдаланиш.

“Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар” фани магистрларга ИИ семестр давомида ўқитилишида асосий еътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатлар қуйидагилардан иборат:

- магистратура талаблари даражасидан келиб чиққан ҳолда солиқларнинг элементарлашув даражаларини тўлиқ таҳлил ета оладиган савиядаги ҳолат;
- бу фанга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб, мутахассислик юзасидан ёки умумий билимлар нуқтаи назаридан ўтилаётганлик аҳамиятлидир.

Олий касбий таълимнинг давлат стандартларида мазкур курсга 120 соат ажратилган. Уларнинг 40 соати маъруза, 40 соати амалий машғулот ва мустақил ишларга 40 соат ажратилган. “Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар” фанидан олган билимлар талабларга магистратура тўлиқ курсини тамомлагандан сўнг, кундалик фаолиятида учрайдиган долзарб амалий масалаларни ечишда ҳамда замонавий иқтисодиётга доир адабиётларни ўрганиб, ўз малакаларини оширишларида қўл келади.

2. ФАН ДАСТУРИ

Маъруза машғулотлари мавзулари

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларнинг таркиби, тузилиши ҳамда уларни ундириш услубиётини такомиллаштириш масалалари

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларининг таркиби ва моҳияти. Ўзбекистон солиқ тизимида маҳаллий солиқ ва йиғимларининг шаклланиш босқичлари. Маҳаллий солиқларнинг Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетида тутган ўрни. Маҳаллий солиқлар ва йиғимларининг маҳаллий бюджет даромадларини шакллантиришдаги аҳамияти ва бу соҳадаги муаммолар.

Маҳаллий солиқ ва йиғимлар таркиби, структураси маҳаллий солиқлар ва йиғимлар салмоғининг динамикаси. Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар салмоғига, абсалют миқдорига таъсир етувчи омиллар. Маҳаллий солиқлар ва йиғимларни ундириш механизмидаги долзарб муаммолар ва уларни бартараф етиш масалалари.

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларнинг юридик ва жисмоний шахслар молиявий ҳолатига таъсири ва уларни оптималлаштириш масалалари

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларни тўловчилари, уларни гуруҳлаш. Маҳаллий солиқ ва йиғимларни тўлиқ тўловчи юридик шахслар. Бу солиқ ва йиғимларни умуман тўламайдиган ёки қисман тўлайдиган солиқ тўловчи юридик шахслар.

Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар объектлари, манбалари, уларни тўлаш муддатлари. Уларнинг юридик ва жисмоний шахслар молиявий-хўжалик фаолиятига таъсири таҳлили.

Маҳаллий солиқларнинг таннарх таркибини субъектлари фойдасига таъсири ва таҳлили. Маҳаллий солиқлар ва йиғимларни юридик ва жисмоний шахслар молиявий-хўжалик фаолиятига таъсирини оптималлаштиришни такомиллаштириш масалалари.

Юридик шахслардан ундириладиган ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартибини такомиллаштириш масалалари

Юридик шахслар ер солиғи объекти, тўловчилари, маҳаллий бюджет даромадларини шакллантиришда тутган ўрни, ундириш услубиёти, ўсиш динамикаси.

Ер солиғи ставкалари. Ставкаларнинг гуруҳланиш асослари. Ижарага олинган ер участкаларига солиқ солиш хусусиятлари. Солиққа тортилмайдиган ер участкалари таркиби. Ер солиғидан озод қилинган юридик шахслар таркиби.

Юридик шахслардан ундириладиган ер солиғини ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш таркиби.

Юридик шахслардан ундириладиган ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш муаммолари ва уларни бартараф етиш ҳамда солиққа тортиш услубиётини такомиллаштириш масалалари.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқарувчиларга ягона ер солиғи ва уни такомиллаштириш йўллари

Ягона ер солиғига тортиладиган объектлар (ерлар) таркиби. Ягона ер солиғидан озод қилинган юридик шахслар. Ягона ер солиғига тортилмайдиган ерлар.

Ягона ер солиғи ставкалари. Ставкаларнинг гуруҳланиш асослари. қишлоқ хўжалиги екинлари учун ягона ер солиғининг базавий ставкалари. Вилоятлар бўйича ва ер сифати бўйича. Суғориладиган ерлар. Суғорилмайдиган ерлар. Дашт ва адир ерлар. Туманлар ва шаҳарлар бўйича суғориладиган қишлоқ хўжалиги екинлари учун базавий ставкалар. Ягона ер солиғи базавий ставкаларига қўшимча коэффициентлар. Суғориладиган ерлар балл-бонитети ва баҳоланмаган ерларга қараб қўшимча коэффициентлар. Суғорилмайдиган лалмикор ерлар-адирлар, даштлар тоғ олди ва тоғ зоналари учун базавий ставкаларига қўшимча коэффициентлар. Яйловлар, чўл, адир, тоғ деб баҳоланувчи жойларга қараб базавий ставкалар. Жамоат бинолари ва ҳовлиси билан банд бўлган ерлар бўйича қўшимча коэффициентлар. Сув омборлари, каналлар, коллекторлар ва йўллар билан банд бўлган ерлар бўйича қўшимча коэффициентлар. Қишлоқ хўжалигида фойдаланилмайдиган бошқа ерлар бўйича қўшимча коэффициентлар. Солиқдан берилган имтиёзлар гуруҳи.

Ягона ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида вужудга келадиган муаммолар ва уларни бартараф етиш йўллари.

Жисмоний шахслар ер солиғини ундириш услубиётини такомиллаштириш масалалари

Жисмоний шахслар ер солиғи тўловчилари. Жисмоний шахслар учун ер солиғи объекти. Солиқ ставкалари. Солиқ ставкаларининг ер жойлашуви ва сифатига боғлиқлиги, ер зоналари. Солиққа тортилмайдиган ер участкалари. Ер солиғидан озод қилинадиган жисмоний шахслар. Солиқдан берилган имтиёзлар таркиби. Жисмоний шахслар ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида вужудга келадиган муаммолар ва уларни тугатиш масалалари.

Юридик шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартибини такомиллаштириш йўллари

Мол-мулк солиғининг моҳияти, аҳамияти, бюджет даромадларида тутган ўрни. Юридик шахслар мол-мулк солиғи тўловчилари. Солиқ объекти. Солиқ ставкаси.

Юридик шахслар мол-мулк солиғи бўйича имтиёзлар таркиби. Солиққа тортилмайдиган мол-мулклар. Мол-мулк солиғидан озод қилинадиган юридик шахслар. Солиқ базасидан чегириладиган мол-мулклар қиймати.

Юридик шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш тартиби. Солиқ солинадиган мол-мулкнинг ўртача йиллик қийматини аниқлаш тартиби. Чорак учун ўртача қиймати.

Юридик шахслар мол-мулк солиғини бюджетга тўлаш тартиби.

Меъёрий муддатларда ўрнатилмаган ва танилмаётган ускуналар учун мол-мулк солиқларини икки баравар кўпайтирилган ставка бўйича тўлаш тартиби.

Юридик шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнидаги муаммолар ва уларни бартараф етиш масалалари.

Жисмоний шахслар мол-мулкка солинадиган солиқ услубиётини мукамаллаштириш масалалари

Жисмоний шахслар мол-мулк солиғи тўловчилари. Жисмоний шахсларнинг солиққа тортиладиган мол-мулклари.

Жисмоний шахслар мол-мулк солиғидаги имтиёзлар. Солиқдан озод қилинадиган жисмоний шахслар. Транспорт воситаларига нисбатан имтиёзлар. Иморатлар, бинолар ва иншоотларга солиқдан берилган имтиёзлар таркиби.

Жисмоний шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш тартиби. Бюджетга тўлаш тартиби.

Жисмоний шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида мавжуд бўлган муаммолар ва уларни бартараф етиш йўллари.

Ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш учун олинадиган солиқни ундириш тартибини такомиллаштириш йўллари

Ижтимоий объектлар тушунчаси. Корхона балансидаги ижтимоий объектлар турлари. Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида ижтимоий объектларни молиялаштириш муаммолари. Ижтимоий инфратузилма солиғининг моҳияти, тўловчилари. Солиқ объекти. Солиқ ставкаси. Солиқ имтиёзлари. Солиқни ҳисоблаш тартиби. Бюджетга ўтказиш тартиби. Ижтимоий инфратузилма солиғининг бюджетдаги ўрни ва аҳамияти. Ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш учун олинадиган солиқни ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнидаги муаммолар ва уларни бартараф етиш чора-тадбирла.

Маҳаллий йиғимлар таркиби ва уларни ундириш услубиётини такомиллаштириш масалалари

Маҳаллий йиғимларнинг таркиби ва структураси. Савдо-сотиқ қилиш ҳуқуқи учун йиғим. Айрим турлардаги товарларни сотиш ҳуқуқини берувчи лицензия йиғимлари. Юридик шахсларни, шунингдек, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи жисмоний шахсларни рўйхатга олганлик учун йиғим. Автотранспорт тўхташ жойидан

фойдаланганлик учун йиғим. Ободончилик ишлари учун йиғим, ўсиш динамикаси. Йиғимларнинг объектлари ва ставкалари.

Реклама солиғи. Автотранспорт воситаларини олиб сотганлик учун солиқ. Солиқ объекти ва ставкалари.

Маҳаллий йиғимларни ундириш услубиётидаги мавжуд муаммолар ва уларни тугатиш масалалари.

Маҳаллий солиқ ва йиғимларни бюджетга тўлаш тартибини такомиллаштириш масалалари

Маҳаллий бюджет даромадлари базасини мустаҳкамлаш муаммолари. Айрим умумдавлат солиқларни маҳаллий солиқларга ўтказиш масаласи.

Маҳаллий солиқларни ихчамлаштириш масалалари. Объекти ва ундириш манбаи бир хил бўлган солиқларни бирлаштириш.

Мулк солиғини ундириш билан боғлиқ муаммолар. Мулкларни қайта баҳолаш ва уни мол-мулк солиғи ставкаси даражаси билан мувофиқлаштириш масалалари. Жисмоний ва юридик шахслар мол-мулк солиғини объектини аниқлашни такомиллаштириш.

Ер солиқларни (жисмоний шахслар ер солиғи, юридик шахслар ер солиғи, ягона ер солиғи) ставкаларини такомиллаштириш масалалари. Ер сифатини объектив баҳолаш масаласи.

Айрим маҳаллий солиқ ва тўловлар моҳиятини бозор иқтисодиёти механизмларига мувофиқлаштириш.

Маҳаллий солиқ ва йиғимларни бюджетга тўлаш жараёнида вужудга келадиган муаммолар ва уларни бартараф етиш йўллари.

3. АМАЛИЙ МАСЪУЛОТЛАР МАВЗУЛАРИ

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларнинг таркиби, тузилиши ҳамда уларни ундириш услубиётини мукамаллаштириш масалалари

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларининг таркиби ва тузилиши. Ўзбекистон солиқ тизимида маҳаллий солиқ ва йиғимларининг шаклланиш босқичлари ҳамда бюджет даромадларини шакллантиришда тутган ўрни. Маҳаллий солиқлар ва йиғимларининг маҳаллий бюджет даромадларини шакллантиришда тутган ўрни ҳамда уларни ўзгариш динамикаси. Маҳаллий солиқлар ва йиғимларни ундириш механизмидаги долзарб муаммолар таҳлили ва уларни бартараф етиш масалалари*

Маҳаллий солиқлар ва йиғимларнинг юридик ва жисмоний шахслар молиявий ҳолатига таъсири ва уларни оптималлаштириш масалалари

Маҳаллий солиқ ва йиғимларни тўловчи юридик ва жисмоний шахслар. Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар объектлари, манбалари, уларни тўлаш муддатлари. Уларнинг юридик ва жисмоний шахслар молиявий-хўжалик фаолиятига таъсири таҳлили*

Юридик шахслардан ундириладиган ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартибини такомиллаштириш масалалари

Юридик шахслар ер солиғи объекти, тўловчилари, маҳаллий бюджет даромадларини шакллантиришда тутган ўрни, ундириш услубиёти, ўсиш динамикаси. Ер солиғи ставкалари. Ставкаларнинг гуруҳланиш асослари. Ер солиғидан озод қилинган юридик шахслар таркиби. Юридик шахслардан ундириладиган ер солиғини ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш таркиби таҳлили*

Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқарувчиларга ягона ер солиғи ва уни такомиллаштириш йўллари

Ягона ер солиғига тортиладиган объектлар таркиби. Ягона ер солиғидан озод қилинган юридик шахслар. Ягона ер солиғига тортилмайдиган ерлар. Ягона ер солиғи ставкалари. Ставкаларнинг гуруҳланиш асослари. қишлоқ хўжалиги екинлари учун ягона ер солиғининг базавий ставкалари. Вилоятлар бўйича ва ер сифати бўйича. Суғориладиган ерлар. Суғорилмайдиган ерлар. Дашт ва адир ерлар. Туманлар ва шаҳарлар бўйича суғориладиган қишлоқ хўжалиги екинлари учун базавий ставкалар. Суғорилмайдиган лалмикор ерлар-адирлар, даштлар тоғ олди ва тоғ зоналари учун базавий ставкаларига кўшимча коэффицентлар. Яйловлар, чўл, адир, тоғ деб баҳоланувчи жойларга қараб базавий ставкалар. Жамоат бинолари ва ҳовлиси билан банд бўлган ерлар бўйича кўшимча коэффицентлар. Солиқдан берилган имтиёзлар гуруҳи. Ягона ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида вужудга келадиган муаммолар таҳлили*

Жисмоний шахслар ер солиғини ундириш услубиётини мукамаллаштириш масалалари

Жисмоний шахслар ер солиғини тўловчи субъектлар ва солиққа тортиладиган объекти. Солиқ ставкалари. Солиқ ставкаларининг ер жойлашуви ва сифатига боғлиқлиги, ер зоналари. Ер солиғидан озод қилинадиган жисмоний шахслар. Солиқдан берилган имтиёзлар таркиби. Жисмоний шахслар ер солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида вужудга келадиган муаммолар таҳлили*

Юридик шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартибини такомиллаштириш йўллари

Юридик шахслар мол-мулк солиғи тўловчилари. Солиқ объекти. Солиқ ставкаси. Юридик шахслар мол-мулк солиғи бўйича имтиёзлар таркиби. Солиққа тортилмайдиган мол-мулклар. Мол-мулк солиғидан озод қилинадиган юридик шахслар. Солиқ базасидан чегириладиган мол-мулклар қиймати. Юридик шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш тартиби. Солиқ солинадиган мол-мулкнинг ўртача йиллик қийматини аниқлаш тартиби. Мол-мулк солиқларини икки баравар кўпайтирилган ставка бўйича тўлаш тартиби. Юридик шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида мавжуд муаммолар таҳлили*

Жисмоний шахслар мол-мулкка солинадиган солиқ услубиётини мукамаллаштириш масалалари

Жисмоний шахслар мол-мулк солиғи тўловчилари. Жисмоний шахсларнинг солиққа тортиладиган мол-мулклари. Жисмоний шахслар мол-мулк солиғидаги имтиёзлар. Солиқдан озод қилинадиган жисмоний шахслар. Транспорт воситаларига нисбатан имтиёзлар. Иморатлар, бинолар ва иншоотларга солиқдан берилган имтиёзлар таркиби. Жисмоний шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва тўлаш тартиби. Жисмоний шахслар мол-мулк солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнида мавжуд бўлган муаммолар таҳлили*

Ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш учун олиннадиган солиқни ундириш тартибини такомиллаштириш йўллари

Ижтимоий объектлар тушунчаси. Корхона балансидаги ижтимоий объектлар турлари. Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида ижтимоий объектларни молиялаштириш муаммолари. Ижтимоий инфратузилма солиғининг моҳияти, тўловчилари. Солиқ объекти. Солиқ ставкаси. Солиқ имтиёзлари. Солиқни ҳисоблаш тартиби. Бюджетга ўтказиш тартиби. Ижтимоий инфратузилма солиғининг бюджетдаги ўрни ва аҳамияти. Ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш учун олиннадиган солиқни ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш жараёнидаги муаммолар таҳлили*

Маҳаллий солиқ ва йиғимларни бюджетга тўлаш тартибини такомиллаштириш масалалари

Маҳаллий йиғимларнинг таркиби ва структураси. Савдо-сотик қилиш ҳуқуқи учун йиғим. Айрим турлардаги товарларни сотиш ҳуқуқини берувчи лицензия йиғимлари. Юридик шахсларни, шунингдек, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи жисмоний шахсларни рўйхатга олганлик учун йиғим. Автотранспорт тўхташ жойидан фойдаланганлик учун йиғим. Ободончилик ишлари учун йиғим, ўсиш динамикаси.

Йиғимларнинг объектлари ва ставкалари. Реклама солиғи. Автотранспорт воситаларини олиб сотганлик учун солиқ. Солиқ объекти ва ставкалари. Маҳаллий йиғимларни ундириш услугиётидаги мавжуд муаммолар таҳлили*

Маҳаллий бюджет даромадлари базасини мустаҳкамлаш муаммолари. Айрим умумдавлат солиқларни маҳаллий солиқларга ўтказиш масаласи. Маҳаллий солиқларни ихчамлаштириш масалалари. Объекти ва ундириш манбаи бир хил бўлган солиқларни бирлаштириш. Мулк солиғини ундириш билан боғлиқ муаммолар. Мулкларни қайта баҳолаш ва уни мол-мулк солиғи ставкаси даражаси билан мувофиқлаштириш масалалари. Жисмоний ва юридик шахслар мол-мулк солиғини объектини аниқлашни такомиллаштириш. Ер солиқларни (жисмоний шахслар ер солиғи, юридик шахслар ер солиғи, ягона ер солиғи) ставкаларини такомиллаштириш масалалари. Ер сифатини объектив баҳолаш масаласи. Айрим маҳаллий солиқ ва тўловлар моҳиятини бозор иқтисодиёти механизмларига мувофиқлаштириш. Маҳаллий солиқ ва йиғимларни бюджетга тўлаш жараёнида вужудга келадиган муаммолар таҳлили.*

Курс иши мавзулари

- Маҳаллий солиқларни такомиллаштириш йўллари
- Кичик корхоналар фаолиятида ягона солиқнинг тутган ўрни
- Жисмоний шахсларнинг мол-мулк солиғи
- Маҳаллий солиқларнинг маҳаллий бюджетни шакллантиришдаги роли
- Маҳаллий солиқлар ва йиғимларни такомиллаштириш масалалари
- Жисмоний шахсларнинг мол мулк солиғини такомиллаштириш масалалари
- Маҳаллий бюджетни шакллантиришда маҳаллий солиқларнинг аҳамиятини ошириш масалалари
- Юридик шахсларнинг мол-мулк солиғи
- Маҳаллий солиқлар ва йиғимларнинг бюджет даромадларини шакллантиришдаги ўрни ва аҳамияти
- Ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи
- Кишлоқ хужалиги товарлари ишлаб чиқариш корхоналарнинг ягона ер солиғи
- Маҳаллий солиқлар ва йиғимларнинг юридик шахслар молиявий ҳолатига таъсири
- Жисмоний шахслар ер солиғини такомиллаштириш масалалари
- Кишлоқ хужалига товарлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг ягона ер солиғи
- Юридик шахсларнинг ер солиғи ва уни такомиллаштириш масалалари

4. ИНФОРМАЦИОН ТЕХНИК ВОСИТАЛАР

Бу фанни ўқитиш жараёнида замонавий техник воситалардан, компютерлардан, алоқа воситалардан, Интернет тармоғидан ва куйидаги информацион техник воситалардан фойдаланиш белгиланган:

1. Компютер.
2. Аудио ва видео жиҳозлар.
3. Диопроектор.
4. Кодаскоп.
5. Графпроектор.
6. Интернет тармоғи
(e-mail: mail@finstat.ru)
(http://www.finstat.ru)
(e-mail:valeo@etel.ru)
(http: // www. alpbook. ru)
(e-mail:alpina@df.ru)

5. ЎЗЛАШТИРИШ НАЗОРАТИ

Фан бўйича талабларнинг ўзлаштиришларини баҳолаш семестр (ўқув йили) давомида мунтазам равишда олиб борилади ва қуйидаги турлар орқали амалга оширилади:

- жорий баҳолаш (ЖБ);
- оралиқ баҳолаш (ОБ);
- якуний баҳолаш (ЯБ).

ЖБ ва ОБ баллар миқдори (ўқув режасида фанга семестр (ўқув йили) учун ажратилган соатнинг) 70 %, якуний баҳолаш еса 30 % миқдорда белгиланади.

Фан бўйича дастур тўла ўтилгандан кейин ЯБ ёзма иш усулида (ўқув режасига кўра) ўтказилади.

Бу фан ўқитиш соатлари 1-курс солиқлар ва солиққа тортиш ихтисослиги магистрантлари учун 40 соат маъруза, 40 соат амалий машғулот, 40 соат мустақил таълим қилиб белгиланган.

Таянч ибораларга асосланган ёзма ишни ўтказиш тартиби “Рейтинг тузишнинг якуний баҳолаш босқичида” “Ёзма иш” усулини тадбиқ этиш бўйича Намунавий низом билан белгиланади. Семестр (ўқув йили) давомида ўқитилган фан бўйича 55 ва ундан юқори фоизни тўплаган талаба қониқарли ўқитаётган деб ҳисобланади. Фан бўйича максимал баллнинг 55% идан кам балл тўплаган талаба қониқарсиз ўқиётган академик (қарздор) деб ҳисобланади. Семестр давомида фан бўйича тўплаган баллар қуйидаги ўзлаштириш кўрсаткичлари билан баҳоланади:

86-100 - “аъло”

71-85 - “яхши”

55-70 - “қониқарли”

6. АДАБИЁТЛАР

Асосий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. -Т.:Ўзбекистон, 1992.
- 2.Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси. -Т.:Адолат,1999
- 3.Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси. - Т.: Адолат 1999.
- 4.Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ хизмати тўғрисида”ги Қонуни.\\Халқ сўзи, 1997 йил 29 август.
- 5.Каримов И.А. Ўзбекистан буюк келажак сари. -Т.: Ўзбекистан. 1998.
- 6.Каримов И.А. Ўзбекистан иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш йўлида.-Т.: Ўзбекистан 1998.
- 7.Беганов В.С. Молия сиёсати, солиқлар ва солиққа солиш.-Т.: Иқтисодиёт ва ҳуқуқ дунёси, 1998.

Қўшимча адабиётлар

- 1.Ўзбекистон Республикасининг "Бож тарифи тўғрисида"ги Қонуни 1997 йил 29 август.
- 2.Ўзбекистон Республикасининг "Давлат божхона хизмати тўғрисида" ги Қонуни 1997 йил 29 август (1998 йил 1 майдаги ўзгартириш ва қўшимчалар билан).
- 3.Экспорт-импорт юқларини расмийлаштиришда божхона органларига тақдим этиладиган ҳужжатлар рўйхати. Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 1998 йил 8 апрелда 428-сон билан рўйхатдан ўтган.
- 4.Боголенов Д. Краткий курс финансовой науки,-М.: Пролетарий, 1929.
- 5.Бризгалина А.В. Налоги и налоговое право. - М.: Аналитика - Пресс, 1999.
- 6.Ваша декларация о доходах - (Серия Рекомендации налогоплательщику) / Сокол М.П., Емельянов С.В. – М.: ФБК-ПРЕСС, 1998.
- 7.Все налоги, сборы и платежи Москви.- М.: Экономика и финансы, 1996.
- 8.Гатаулин Ш. К. Налоги и налогообложение. - Т.: 1996.

9. Дейкин А.И. Механизм федерального бюджета США. (Бюджетная политика и 80-е гг).- М: Наука, 1989.
10. Дернберг Р.Л. Международное налогообложение. Краткий курс. Перевод с англ., М.: ЮНИТИ 1997.
11. Дернберг Р.Л. Международное налогообложение. – М.: ЮНИТИ, Будапешт: СОЛПИ, 1998.
12. Йўлдошев М., Турсунов Й. Солиқ ҳуқуқи. – Т.: Молия, Т.: 2000.
13. Козирина А.Н. Правовое регулирование налогообложения в зарубежных странах. Финанси. 1994 №5.
14. Маликов Т. Солиқлар ва солиққа тортишнинг долзарб масалалари. - Т.: Академия, 2002.
15. Мешчерякова О. Налоговые системы развитых стран мира. Справочник. - М.: Фонд Правовая культура, 1995.
16. Налоговые системы зарубежных стран. - 2-е изд. М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1997.
17. Пепеляев С.Г. Подоходный налог – принципы и структура. – М.: Контакт, 2000
18. Петти В., Смит А., Рикардо Д. Антология экономической классики. - М., Економ-ключ, 1993.
19. Петти В. Трактат о налогах. - М.: Економ-ключ. 1995.
20. Пушкарева В.М. История финансовой мысли политики налогов. - М.: Инфра-М, 1996.
21. Сутирин С.Ф., Погорлекций А.И. Налоги и налоговое планирование в мировой экономике. /Под ред. Сутирин С.Ф./ - СПб.: Полиус, 1998.
22. Тимофеева О.Ф. Налоговая система России: настоящее и будущее. - М.: 1996.
23. Черник Д.Г. Налоги в рыночной экономике. - М.: Финанси, ЮНИТИ, 1997.
24. Шамсутдинов Ф.Ш., Рихсиева М.Х., Кудратов Г.Х. Налоговая система США. - Т.: 1998.
25. Ериашвили Н.Д. Налоговые системы зарубежных стран. Учебник для вузов/Под ред. проф. В.Г. Князева, проф. Д.Г. Черника. 2-е изд., перераб. и доп./ - М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1997.
26. Яхёев Қ.А. «Солиққа тортиш назарияси.» Т., Ғ.Ғулом, 2000.
27. Яхёев Қ.А. Ўзбекистонда солиқ тизими. - Т.: Мехнат, 1998.
28. Ан оутлине оф Жапанесе Тах Сйстем, Инсоте тах, Жапан, “Гиса”. Ин 1998.
29. Абдурахмонов О. Аслида у фойдали. Солиқ тўловчининг журнали, 2002 йил 4-сон.
30. Волгина Л.А. Подоходный налог и налог на акционерные общества во Франции. – М.: Финанси. 1991.
31. Сабурова С. Хива хонлигида солиқ (қўнғиротлар даври). Солиқ тўловчининг журнали, 2001 йил 12-сон.
32. Упрощена система налогообложения. Экономическое обозрение 2002 йил № 1-2 (29-30).